

ВРЕМЕ

НЕЗАВИСИМЪ ЕЖЕДНЕВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

Обявления: по 75 ст. кв. см.
приставски 1 левъ на дума,
Телефонъ № 121 печатница

Урежда
Редакционенъ комитетъ
Редакторъ:
Кирилъ Добревъ.

Абонаменти: за година 250 л., за
6 м-ца 125 л. и 3 м-ца 70 л.
Администрация Бдинска, 15

Борисъ Сакжзовъ.

Държавата и занаятчийството

Къмъ никое друго наше стопанско съсловие държавата не е била до сега тъй безсистемна въ грижитъ и мѣроприятията си, както къмъ занаятчийското съсловие. Когато следъ освобождението ни, подъ широко откритата европейска конкуренция и подъ нуждитъ на новото време нашитъ стари занаяти започнаха бързо да западатъ и изчезватъ, а новитъ занаяти едва крепяха съществуването си, първата стъпка, която държавата направи за уредба и подкрепа на занаятитъ ни, бѣ закона отъ 1898 година.

Какво бѣше съдържанието на това първо занаятчийско законодателство на държавата?

Понеже една отъ важнитъ причини за упадъка на занаятитъ била изчезването на старитъ еснафски сдружения, „за това тия последнитъ трѣбвало отново да се възстановятъ и то задължително“. Ония занаятчи, които не би влезли въ сдруженията, на административната власт се давало право да затваря заведенията имъ, а финансовитъ власти — едни органи чужди на стопанскитъ цели на закона — да събиратъ вноскитъ и такситъ отъ сдруженията.

Ето основата на първото занаятчийско законодателство на държавата ни. Чрезъ една стара, отживѣла времето си организационна форма и чрезъ административни мѣрки за приложението ѝ да се подкрепя едно занаятчийско производство, работящо при съвсемъ нови и промѣнени условия!

Последствията отъ това бѣха — всеобщи протести отъ цѣлия занаятчийски свѣтъ, които принудиха Народното събрание да отмѣни недосмисления законъ още на другата година (1899).

Никога едно държавно законодателство отъ стопански видъ не е било тъй рѣзко и бързо бلاميрано!

Повторно, въ 1903 год., се създаде новъ законъ за организация на занаятитъ и еснафскитъ сдружения. Но и въ него централно мѣсто зае същия принципъ на принудителното сдружаване. Създадениятъ споредъ този законъ Български еснафски съюзъ подигна срещу себе си масови недоволства, поради злоупотребленията и монополизацията, които той вършеше. Само отъ Шуменъ бѣха се подписали подъ едно прошение повече отъ 400 души занаятчи, които открито заявяваха предъ съответното министерство, че ако законътъ не бѣде отмененъ, тѣ ще се изселатъ отъ България. Подобни протести заваляха и отъ други еснафски центрове — и законътъ макаръ и неотмѣненъ, остана почти безъ приложение.

Това неопредѣлено положение продължи до 1910 год., когато, подъ влиянието на занаятчийското движение и натискъ, бѣ създаденъ третия законъ за организиране и под-

помагане на занаятитъ. Макаръ и въ основата на този законъ да бѣха легнали добри начала — началото на свободното сдружаване и редица мѣрки за подпомагане на занаятитъ, но той не оказа очакваното благотворно влияние върху занаятчийството ни. Защото държавата, както и въ други подобни случаи отъ стопански характеръ, не направи почти нищо за неговото приложение, освенъ едни теоритични майсторски изпити, изродени до безсъдържателна формалност.

Нѣщо по-вече — следъ влизането на закона въ сила, държавата даже излѣзе съ законоположения и мѣроприятия, несъобразни съ развитието и напредъка на занаятчийството, било съ доставки на чуждестранни обувки, костюми др., било съ митнически anomalies върху вносни стоки и износни материали, било съ разрешаване безмитенъ вносъ на издѣлия отъ странство, които могатъ да се изработватъ и отъ наши занаятчи, и пр.

Срещу всичко това, разума се, организираното занаятчийство е винаги реагирало по единъ съдържанъ и достоенъ начинъ, изтъквайки съществениятъ нужди на производството и най-възможнитъ средства за тѣхното задоволяване.

Но, както държавата е била твърде опредѣлена и колеблива въ досегашната си стопанска политика, трѣбва да признаемъ, че тѣй също и занаятчийството не е още на мѣрило добре очертаната си програма. Наистина, то показва известна зрелостъ съ предложенитъ си измѣнения и допълнения, които сж вече прокарани презъ Народното Собрание къмъ закона отъ 1910 год., но главнитъ въпроси, които съставляватъ сжизната на занаятчийската политика, оставатъ още открити и не окончателно разрешени:

А това сж:

1. **Държавно насърчение на занаятчийското производство въ свръзка съ една покровителствена митническа тарифа.** Време е вече, държавата да излѣзе отъ досегашната си едностранчивостъ въ стопанската си политика, да поеме интереситъ на многохилядния дребно-производителенъ свѣтъ и чрезъ разумно разпредѣленъ протекционизмъ отъ еднѣя до най-дребния производителъ, да създаде съответствие въ производственитъ фактори, или, да се изразимъ по днешната терминология — единъ относителенъ стопански сговоръ.

2. **Постояненъ занаятчийски кредитъ** — евътинъ и лесно достъпенъ. Държавата има всички възможности да организира подобенъ кредитъ, било като вземе по-голъмо участие съ дълговъ капиталъ въ Кооперативната централа, било съ създаването на специаленъ занаятчийски кредитенъ институтъ.

Рутши бей за България.

Изявления на турския комисаръ на външнитъ работи.

Пловдивъ, 1. Турския комисаръ на външнитъ работи Рутши бей, идящъ отъ Женева, завчера мина презъ Пловдивската гара. Предъ единъ нашъ колега, кореспондентъ на турски вестници, ржководителя на външната политика на републиканска Турция а направилъ изявления, въ които между другото е казалъ:

„Моето убеждение е, че по Мосулския въпросъ, не ще се дойде до една война между Турция и Англия. Въоръжения конфликтъ не се желае и отъ дветъ страни и той ще бѣде избѣгнатъ. Днесъ Англия и нейнитъ съюзници търсятъ модусъ да разрешатъ Мосулския въпросъ, тѣй като повелява справедливостта, като запазятъ авторитета на Обществото на народитъ, което се изложи съ своето решение по Мосулския въпросъ.“

Сключения руско-турски договоръ съвсемъ не е „блѣвъ“, насоченъ срещу Англия. Той не се сключи инцидентно и по поводъ Мосулския споръ, а е резултатъ на дълго и сериозно обмисляние.

Нашата политика къмъ България е много ясна. Ние желаемъ нейното приятелство и искаме да живѣемъ въ истински миръ съ нея и въобще съ всички балкански държави. Възсѣмъ съгласенъ съ изказаното мнение отъ генералъ Лазаровъ, че формалноститъ за преминаване турско-българската граница трѣбва да бждатъ премахнати.

Одринъ е по-близо до Пловдивъ, отколкото до Цариградъ. И нѣмаме нищо противъ, ако населението отъ Одринъ почне да идва въ Пловдивъ за да закупува стоки и се снабдява съ разни артикули, които му сж нуждни.“

— Умоляватъ се работодателитъ да внимаватъ при облепването на марки новитъ книжки, понеже има страници, където трѣбва да се облепватъ съ марки само за безработицата.

3. **Върховенъ стопански институтъ**, направляющъ стопанската политика на страната и представляващъ пропорционално въ своя составъ всички стопански съсловия на страната, за да бѣде не едно бюрократическо или академическо съвѣщателно тѣло, а единъ живъ органъ на стопанския ни животъ, неговъ вѣренъ и точенъ изразителъ и проводникъ.

Това сж основитъ на стопанската политика, която организираното българско занаятчийство трѣбва да развие и обоснове, а държавата да я поеме като наложна и неотложна нужда и пристъпи къмъ последователното ѝ прокарване. Чрезъ тая политика само ще се съдействува за общия подемъ на трудовия и производителенъ народъ — най-здравата опора на държавата и България.

Четете въ-къ „Време“.

Кино Паласъ

Днесъ новогодишенъ подарѣкъ

Загазилитъ пътешественици

Крачунъ и Малчо — Патъ и Паташонъ

веселитъ любимци на цѣлия свѣтъ — чудновати приключения въ Ница, Монте-Карло, Амстердамъ, Пиза и Парижъ.

дневни 3½ часа. вечерни 7½ и 9½ ч.

Салона е отлично отопленъ.

Изъ свѣта. ХРОНИКА

Новъ хлѣбъ.

Научнитъ изследвания презъ последнитъ нѣколко години доказаха, че човешкото тѣло се нуждае не само отъ до сега известнитъ хранителни вещества, но и отъ други материи, безъ които организма не може нито да расте, нито да се развива. Тези материи — нови за науката се наричатъ „витамины“. Фабриката Фр. Одколекъ, парна мелница и модерна фабрика хлѣбопекарна се е нагърбила съ задачата да вади и продава такъвъ хлѣбъ, който съдържа такива витамини. Управлението на тая фабрика отъ нѣколко години усилено се е занимавало съ проблемата за този новъ типъ хлѣбъ и най-после е сполучило да добие този хлѣбъ, отговарящъ на научния составъ на „витамината“ — сбра отъ витамини. Тоя хлѣбъ ще се нарича вита-хлѣбъ и скоро ще бѣде пуснатъ за консумация въ масови количества. Тоя хлѣбъ е билъ изследванъ въ пражския университетъ отъ проф. Хонсъ, който е доказалъ, че съдържа голѣмо количество витамини. Нахранени хора съ тоя хлѣбъ, сж показали удивителни тенденции на развитие и укрепване. Презъ м. януарий 1926 година хлѣбъ ще бѣде пуснатъ въ продажба отъ фабриката, която се намира въ пражкото предмѣстие „Височани“.

Новъ елементъ.

Още професоръ Менделеевъ, знаменития руски ученъ химикъ бѣ констатиралъ, че освенъ досега известнитъ основни елементи въ органическия и неорганически миръ, предметъ на химията нейна основа, съществува още единъ неизвѣстенъ елементъ, на когото Менделеевъ даде номеръ 43 подъ редъ въ знаменитата изработена отъ него систематическа таблица.

Днесъ тоя елементъ, наричанъ до сега Двиманганъ е откритъ отъ двама чехски учени професоритъ Д-ръ Хейровски и Д-ръ Долейшекъ. Отъ дълги години тѣ сж работили надъ неговото откриване и едва презъ миналата 1925 год. сж се добрали до задоволителни и положителни резултати. Отъ м. ноември т. г. тѣ публикуватъ резултатитъ отъ своитъ изследвания. Пълненъ докладъ върху тѣхния трудъ ще излезе презъ м. февруарий т. г. Тѣй като е обичай да се дава назовава новооткрития елементъ по името на града, гдето е откритъ и ученитъ, които сж го изнамерили, но френски учени предлагатъ новия елементъ № 43, наричанъ до сега Двиманганъ, име нахвърлено и предложено отъ Менделеевъ, да се нарича Прагиумъ, тѣй като е откритъ въ Прага отъ двама чехски учени химици.

Печатарска Произ. Коопер. „Единство“ — Бдинска, 15, тел. 121. п. № 1—1926.

Изъ пристанището.

— Парахода „Кирилъ“ заминава утрѣ 6 ч. веч. за Бургазъ отъ където ще товари около 300 т. зърнени храни за Цариградъ.

— Парахода „България“ се очаква тия дни следъ което на 11 т. м. заминава по Пирейската и Александрийска линии.

Разни.

— „Вестникъ на вестницитъ“ издание на столичното журналистическо д-во, ще излезе на втория денъ на коледа.

— Ромжиското правителство е решило да се продължи още съ три месеца мораториума за плащанията въ чужди валути.

— Въ Пловдивъ е образуванъ комитетъ, който взима грижата за събиране помощи за безработнитъ въ града. Ще бждатъ дадени представления концерти и др. Сжщо и чиновницитъ отъ народната банка въ Пловдивъ сж събрали помощи които държатъ на разположението на комитета.

— Една инициатива, която заслужава похвала.

— Тротуаритъ край улицата „Царъ Борисъ“ особено при лошо време сж непроходими отъ калъ. А тѣ е една отъ най-многолюднитъ улици на града. Умѣстно е щото общината да вземе мѣрки и застави стопанитъ на зданията по тая улица да поправятъ тротуаритъ си.

Театри, спектакли и събрания.

— Днесъ се откри изложбата на Итало-Българския комитетъ „Pro Oriento“, въ помещението на италианския клубъ ул. Царъ Борисъ.

Изложени сж български шевици и ржкоделия.

— Кино „Паласъ“ ще представи днесъ за последенъ пътъ великолепната и духовита комедия „Загазилитъ пътешественици сж всенизвестнитъ и всеобщи любимци Крачунъ и Малчо. Голѣмия успѣхъ на този филмъ се дължи не само на чудната и духовита игра на двамата голѣми артисти, но още и на дивитъ пейзажи изъ най-прелестнитъ кѣтчета на Европа — Пиза, Монте-Карло, Ница, Парижъ и пр., съ които пейзажи е изпѣстренъ цѣлия филмъ.

Ученицитъ на г-жа Драсова Караджова ще се ржководятъ отъ г-нъ Найденовъ въ понеделникъ и петѣкъ отъ 2—5 ч. следъ обѣдъ.

Изъ инспекц. по труча.

Смѣната на осигур. книжки въ Провадия ще стане следъ празницитъ, за която цѣлъ ще замине самия п. инспекторъ по труда. Имайки това предвидъ умоляватъ се работодателитъ въ Провадия да облепятъ книжкитъ на работницитъ си до края на изтеклата година.

— Презъ последнитъ 10 дни въ града ни сж констатирани 12 случая на епидемични болести отъ които: скарлатина 7, тифусъ 3 и дифтеритъ 2.

Обущарска Производ. Кооперация
„ДОВЪРИЕ“
 — ВАРНА —
 ЦЕНТРАЛА — ул. „Преславски“ № 39 (Муслимата)

ГОТОВИ ОБУЩА
 Специално по случай предстоящите празници Кооперацията въ желанието си да задоволи Варненското гражданство приготви голѣмъ изборъ отъ готови елегантни мъжки, дамски и детски обуца отъ солидни европейски материали съ намалени цени. За чиновници и служащи отпуща на
 3 месечно изплащане.

ПОСЛЕДЕНЪ ЧАСЪ

Днешни телефонни и телеграфни съобщения по в. Време.

МИНИСТЕРСКАТА КРИЗА.

София 3. В-къ Зора отъ днесъ съобщава:

„Министъръ председателя като опроверга въ Народното събрание че има намѣрение да го разтури, добави, че ако то наистина биде разтурено, това ще стане не по негова вина. Мисълта за разтурянето на Народното събрание чухме и въ колоаритѣ на събранието. Значи може да има нѣщо вѣрно въ думитѣ и довиждане“ казани отъ министъръ председателя.

Правителственото болшинство бѣ малко много недисциплинирано. Народното събрание за пръвъ път се прояви като най-важния факторъ въ нашия политически животъ. То трябва да бжде поздравено понеже туря начало на истински парламент. режимъ у насъ.

Народното събрание може да бжде разтурено само отъ враговетѣ на парламентарния редъ у насъ. Кой ще посмѣе да поеме тая страшна отговорностъ?

В-къ Знаме, въ отдѣлна притурка по поводъ събитията въ камарата пише:

„Днесъ оставката на кабинета ще бжде протелеграфирана официално въ чужбина. Още снощи къмъ 8 1/4 ч. вечерта чуждитѣ коресонденти въ София телеграфираха на своитѣ в-ци че кабинета Цанковъ е въ оставка.

София 3. Веднага следъ станалото въ Народното събрание, министерския съветъ биде свиканъ на заседание. Заседанието не е траяло дълго. Министритѣ сж били изненадани и смутени. Решението на министерския съветъ не може да бжде друго освенъ: министъръ председателя да поднесе оставката на кабинета.

Предполага се, че държавния глава днесъ следъ пладне или утре ще започне да се съещава най-напредъ съ председателя на Народното събрание г. Кулевъ и следъ това съ партийнитѣ шефове.

София, 3. Днесъ 10 часа сутринта сж свикани на заседание 12-тѣхъ представители на демократическия съговоръ. Свикани сж на заседание и всички централни бюра на партийтъ за да взематъ становище по развитиѣ се събития.

София, 3. Свободна речъ отъ днесъ предава следния разговоръ съ министъръ председателя г. Цанковъ който е казалъ:

Веднага следъ заседанието на камарата имамъ среща съ по-първитѣ хора на сговора. Констатира се пълно единодушие и едномислие по изхода на кризата предизвикана отъ оставката на м-ръ Стоенчевъ, утре (днесъ, недѣля Б. Р.) ще продължа своитѣ съвѣщания съ сжщитѣ лица и се надявамъ въ най-скоро време така или иначе кризата да бжде разрешена. Сговора ще запази своето единство и опити за неговото разнебитване отъ дето и да идатъ тѣ ще бждатъ напразни. Въ всички ръководящи лица на демократическия съговоръ има съзнание и убеждение, че сговора не само трѣбва да сжществува но и да даде управление на страната.

Цанковъ и Ляпчевъ.

София, 3. Следъ вдигане заседанието на Народното събрание, Министъръ председателя Ал. Цанковъ е срещналъ г. Андрей Ляпчевъ и му благодарилъ за поведението му при гласуване предложението за отлагане заседанията на камарата.

Цанковъ и заместника му.

София, 3. Подъ асайки своята оставка м-ръ председателя г. Ал. Цанковъ е решилъ да препоръча на държавния глава като свой наследникъ г-нъ Ляпчевъ, който единствено може да сплоти мнозинството въ народното събрание.

Оставката на секретаря на камарата.

София 3. Секретаря на Народното събрание Савовъ е подалъ оставката си съ следната мотивировка и понеже председателя на камарата констатира мнозинство при гласуване предложението за отлагане заседанията на камарата, когато въ сжщностъ отъ 150 — 160 народни представители за него гласуваха отъ 30 до 40 души, азъ не мога да изнасямъ съвестта си и си подамъ оставката, която моля да бжде приета.

София 3. Бившия министъръ Димо Казасовъ печати въ днешния брой на в-къ „Зора“ статия подъ надсловъ „Вчерашния скандалъ“. Той пише: „Правителството на министъръ

Цанковъ не е вече въ криза, то е свалено отъ парламента и всички усилия да се оспори тоя фактъ ще останатъ суетни и злополучни — суетни за оспорвачитѣ и злополучни за страната. Повече отъ 40 народни представители отъ мнозинството сж сложили подписитѣ си върху една декларация за изказване на недоверие на правителството.

При тоя фактъ на какво то ще разчита? Разчита само на надеждата, че тѣ не ще се осмелятъ да го оскандализиратъ съ едно депозиране въ бюрото на камарата приготвената декларация.

Е добре, тѣ вчера направиха нѣщо повече отъ това: тѣ открито му изказаха недоверие и то въпреки молбитѣ на Министъръ-председателя — молби, които едва успѣха да изтъргнатъ одобрителната декларация на г. Андрей Ляпчевъ, че той лично ще се отзове благосколно къмъ тѣхъ.

ПАНАХИДА

за убититѣ въ църквата

София, 3. Вчера по случай 9 мѣсеца отъ трагичната смъртъ на 120-тѣхъ души загинали въ църквата „Св. Неделя“, отслужена бѣ панахида, която бѣ масово посетена отъ гражданството.

Писателятъ въ Русия.

Парижъ, 2. Споредъ съобщения отъ Москва, въ Петроградъ се е самоубилъ извѣстния руски писателъ и поетъ Сергей Есенинъ, мжжъ на Езидора Тънканъ, прочутаса английска танцовачка. Сергей Есенинъ се е обесилъ, преди да стори това, обаче, той си е прерязалъ венитѣ. Въ статата му всички вещи и мебели били въ безпорядкъ. На масата му е било намерено едно стихотворение, написано съ кръвъ.

Мустафа Кемалъ въ Москва.

Москва, 2. Веднага следъ пристигането на комисаря на Външнитѣ работи Чичеринъ, очаква се да пристигне тукъ председателя на турската република Мустафа Кемалъ Паша, придруженъ отъ турския комисаръ на външнитѣ дѣла Руди Бей.

Посланика Раковски ще заміне за Москва следъ пристигането на Кемалъ Паша.

Пожаръ въ Варна.

Днесъ къмъ 11 и пол. часа минаващитѣ по булев Мария Луиза забележали въ къщата Д-ръ Драмовъ да излиза димъ, извикана бѣ веднага пожарната команда но се указа, че се е запалилъ коминъ. Случка-та бѣ събрала много любопитни.

Коминъ се е запалилъ вследствие чистенето отъ коминочистачъ, който не разбиратъ професията си. Гражданството трѣбва да внимава при такива коминочистачи и винаги при нуждата отъ чистене на комини да се отнася до пожарната команда.

Д-ръ Я. Николовъ

Специалистъ по гинекология, акушарство и венерически болести.

Варна, ул. „Котленска“ 9.

Преглежда осигурени работници по венерически болести

28 Приема отъ 1—8 часа сл. об. 6-10

ЗЪБОЛЪКАРСКИ КАБИНЕТЪ И ЗЪБОТЕХНИЧ. ЛАБОРАТОРИЯ

на **ДАВИДЪ М. ЛЕВИ**

ЗЪБОЛЪКАРЪ

ул. „Преславска“ 2 (Канторенъ дворъ)

24 6-10

Б. Вакъвчиевъ

Адвокатъ

3 Варна, ул. Шуменска № 8

6-0

УКРАШЕНИЯ за ЕЛХИ

търсете при книжарница „УЧЕНИКЪ“

Жгъла „Антимъ I“ — „Съборна“ срещу девическата гимназия.

Подаръци за деца и възрастни.

Всѣки клиентъ получава новогодишенъ подаръкъ.

Шоколадъ, Бисквити, Бомбони,
 Шоколадени бомбони, Локумъ,
 ПРОИЗВЕДЕНИЯ ОТЪ ФАБРИКА
„В. ПЕЕВЪ“

при представителство срещу печатница „К. Николовъ“.

NON PLUS ULTRA

45-2-4

Италиянска и Българска

== ТЪРГОВСКА БАНКА ==

Централа: СОФИЯ

Клонове: ВАРНА, БУРГАСЪ.

Капиталъ 24,000,000 лв. — Резерви 1,705,000 лв.

Основана отъ:

БАНКА КОМЕРЦИАЛЕ ИТАЛИАНА
 МИЛАНО

Капиталъ Лири Ит. 700,000,000 — Резерви Лири Ит. 300,000,000

ВАРНЕНСКИ КЛОНЪ.

Извършва всички банкови операции
Касетна служба

Приема влогове по тек. смѣтки и Спестовни книжки на износни условия.

Банката издава:

Пътнишки чекове
 („Travellers“-cheques)

въ Английски Лири, Италиянски Лири, Долари и Француски Франки, удобни за пътници и студенти, платими въ всички тѣ страни на саѣта, като банкноти, безъ предварително извѣстие и безъ формалности.